

УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Одлуком о снабдевању топлотном енергијом локалне самоуправе којом је прописано закључење уговора између даваоца и корисника комуналне услуге не дерогира се Закон о комуналним делатностима у погледу настанка уговорног односа у случају када нема закључног појединачног уговора, јер тада међусобни уговорни однос настаје моментом почетка пружања комуналних услуга.

Из образложења:

„Из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац поднео предлог за извршење против туженог за накнаду испоручене топлотне енергије по достављеним рачунима, а која се односи на стамбени простор у Л. у улици С.С. број 3/6. Тужени је истакао приговор застарелости потраживања, па је тужилац током парничног поступка тужбени захтев прецизирао на период за који дуг није застарео (01.08.2014 – 30.06.2016. године), на износ од 37.448,00 динара. Тужени је такође истицао да са тужиоцем није у уговорном односу по коме би био корисник услуга нити тужилац за њега врши испоруку топлотне енергије, да његов стан није прикључен на топлотни систем, јер је тужилац у ходнику зграде извршио искључење стављањем вентила.

Имајући у виду овакве наводе туженог, првостепени суд је извео доказ читањем финансијске картице и рачуна за услуге грејања у спорном периоду, па је закључио да не постоји уговор о испоруци и наплати топлотне енергије за наведени стан. Стога је, применом члана 30. став 1. Одлуке о снабдевању топлотном енергијом у Граду Београду којом је прописано да пре прикључења кућних грејних инсталација на систем даљинског грејања, а по доношењу коначног решења о одобрењу за прикључење кућних грејних инсталација, комунално предузеће и тарифни купац топлотне енергије закључују уговор о продаји топлотне енергије, те да је тарифни купац топлотне енергије свако правно и физичко лице чији је објекат прикључен на топловодну мрежу и који на основу закљученог уговора купује енергију за сопствене потребе по прописаном тарифном систему (члан 2. став 1. тачка 5 Одлуке). С обзиром да тужилац није доставио уговор о куповини топлотне енергије са туженим, нити доказе да је тужени фактички корисник топлотне енергије, првостепени суд је одбио тужбени захтев.

Другостепени суд је прихватио правно становиште првостепеног суда, такође сматрајући да тужени није у материјално правном односу са тужиоцем за исплату траженог износа, при чему је применио члан 13. став 6. Закона о комуналним делатностима и већ наведене одредбе Одлуке о снабдевању топлотном енергијом у Граду Београду. Другостепени суд сматра да се наведеном одлуком не дерогира Закон о комуналним делатностима, јер је могућност пружања комуналних услуга без закључења уговора у писаном облику предвиђена само у ситуацији у којој посебном одлуком јединице локалне самоуправе није предвиђено закључење уговора у посебној форми.

Врховни касациони суд сматра да се ревизијом основано указује на погрешну примену материјалног права, због чега су судови пропустили да на поуздан начин утврде битне чињенице, како би на правилан и законит начин оценили основаност тужбеног захтева.

Основано се у ревизији указује на образложење правног става Врховног касационог суда усвојеног на седници Грађанског одељења од 25.06.2019. године, који се односи на наплату комуналних услуга, по коме, на основу члана 13. Закона о комуналним делатностима, сам закон не захтева да се између даваоца и корисника

комуналне услуге закључује посебан уговор, али је препуштено јединицама локалне самоуправе да у појединим областима наметне такву обавезу. У сваком случају, законом је прописано да и ако нема закљученог појединачног уговора давалац и корисник услуга су у међусобном уговорном односу, и то од момента почетка пружања комуналне услуге.

У смислу наведених законских одредби јасно произлази да се одредбама Одлуке о снабдевању топлотном енергијом у Граду Београду не déroгира Закон о комуналним делатностима у погледу настанка уговорног односа између даваоца и корисника комуналне услуге, у случају када нема закљученог појединачног уговора, (иако је Одлуком прописано закључење таквог уговора), те да у том случају међусобни уговорни однос настаје моментом почетка пружања комуналних услуга.

Имајући у виду да је тужени у току поступка истакао да је тужилац њему искључио довод топлотне енергије стављањем вентила у ходнику зграде, коју чињеницу судови у току поступка нису испитивали, а што је од значаја за правилну примену материјалног права, ревизија тужиоца је усвојена и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени суд ће на поуздан начин испитати да ли тужилац врши испоруку топлотне енергије туженом, односно да ли је испорука топлотне енергије вршена за спорни период, да ли је и ако јесте када извршено искључење тужиоца са топлотног система, односно да ли између тужиоца и туженог постоји међусобни уговорни однос. При томе, чињеница да између тужиоца и туженог не постоји писани уговор закључен у смислу члана 30. став 1. Одлуке о снабдевању топлотне енергије у Граду Београду не значи да они нису у међусобном уговорном односу, имајући у виду одредбу члана 13. став 4. Закона о комуналним делатностима, који је акт више правне снаге у односу на наведену одлуку. Пошто потпуно утврди чињенично стање, имајући у виду примедбе из овог решења, првостепени суд ће правилном применом материјалног права донети нову и закониту одлуку.“

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Рев 3852/21 од 18.2.2022. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 14.11.2023. године)